:a Moldova
ria Ungheni

Dosarul nr. 2-461/2025
Nr. PIGD 2-25028252-51-2p/o-04032025

HOTĂRÂRE
ÎN NUMELE LEGII
05 noiembrie 2025

Completul de judecată, în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mariana Stratan
Grefier Crina Neamțu
A examinat în ședință publică, în procedură generală, cererea de chemare în judecată depusă de
Reclamantul Primăria municipiului Ungheni (IDNO 1007601001787), rechizite pentru transfer
– Cod IBAN: MD40TRGDAD1132409010000 – pentru taxe de impozit;
– Cod IBAN:MD40TRGDAD11442692010000 – pentru taxe de salubrizare
Împotriva
Pârâtului Anastasia Basoc (IDNP *****)
Obiectul acțiunii: încasarea obligațiilor fiscal

Partea descriptivă a Hotărârii

1. Aspecte de procedură

La data de 19.03.2025, Primăria mun. Ungheni, a depus cerere de chemare în judecată către Anastasia Basoc solicitând încasarea restanței pentru impozitul pe bunul imobil și a restanței la taxa de salubrizare.

Prin Încheierea Judecătoriei Ungheni din 07 mai 2025, cererea de chemare în judecată a fost acceptată și examinată în procedura generală.

La data de 23 mai 2025, reclamantul a depus cerere de concretizare a acțiunii.

În ședința de judecată, părțile nu s-au prezentat personal.

Reprezentantul Primăriei mun. Ungheni în ședința de judecată nu s-a prezentat, a solicitat examinarea în lipsa sa.

Pârâtul Anastasia Basoc în ședința de judecată nu s-a prezentat. Materialele au fost expediate la domiciliul acesteia prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție (f.d.35). Avizul de recepție a fost restituit instanței cu mențiunea „nereclamat”.

Este de notat că pct. 2 din Hotărârea Guvernului RM nr. 1457 din 30 decembrie 2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, definește trimiterea nereclamată ca fiind o trimitere poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Drept urmare, faptul că destinatarul Anastasia Basoc nu a solicitat ridicarea de la oficiul poștal a plicurilor expediate, nu poate fi imputată instanței ca necomunicarea pârâtului a acțiunii care se examinează și a datei ședințelor de judecată.

Pentru a întreprinde toate măsurile legale care sunt puse la dispoziția instanței, s-a dispus citarea publică a pârâtului, potrivit art. 108 Cod de procedură Civilă. Notificarea unei somații prin publicarea în ziar nu este considerată ca fiind incompatibilă cu garanțiile înscrise în Convenție, totuși, ar trebui utilizată în mod normal ca măsură de ultimă instanță (a se vedea Schidt vs Latvia, 27 aprilie 2017, parag. 94; Nunes Dias vs Portugalia, 10 aprilie 2004; Weber vs Germania din 2 octombrie 2007). Deși expedierea a două înștiințări prin scrisoare recomandată,

care au parvenit cu mențiunea „nereclamat”, ar fi fost suficiente pentru examinarea cauzei în lipsa pârâtului, instanța a considerat necesar de a întreprinde măsuri suplimentare prin citarea publică a pârâtului din contul reclamantului.

Fiind întreprinse toate măsurile posibile pentru înștiințarea pârâtei și ținând cont de obligația examinării cauzei în termen rezonabil, instanța a dispus, potrivit art. 206 al. (3) Cod de Procedură Civilă, examinarea cauzei în lipsa Anastasiei Basoc, considerând-o a fi citată legal.

2. Poziția expusă în acțiunea reclamantului

În fapt, la adresa pârâtei au fost expediate, prin Aviz de recepție, Somațiile nr. 83 și nr. 84 din 17.09.2024, transmise la adresa obținută prin intermediul platformei „SIA Cadastru fiscal”, prin care i s-a adus la cunoștință existența restanței la impozitul pe bunul imobiliar până la anul fiscal 2024 inclusiv, precum și a restanței aferente taxei locale – taxa de salubrizare. Prin conținutul somațiilor, pârâtei i-au fost comunicate în scris drepturile și obligațiile ce îi revin, precum și răspunderea prevăzută de legislație în cazul neexecutării obligațiilor fiscale, fiind solicitată achitarea benevolă a sumelor restante. La data de 25.09.2024, pârâta a recepționat somația, fapt confirmat prin semnătură, însă nu a întreprins nicio măsură în vederea stingerii obligațiilor (apel telefonic, întrevedere, soluționare amiabilă sau achitare), motiv pentru care reclamanta a fost nevoită să inițieze procedura de executare silită și ulterior să sesizeze instanța de judecată.

Pârâta Basoc Anastasia deține o cotă-parte de 1/3 din bunul imobil situat în mun. Ungheni, str. *****. Potrivit art. 277 alin. (3) din Codul fiscal nr. 1163/1997, în cazul bunurilor imobiliare aflate în proprietate comună, subiect al impunerii este fiecare coproprietar proporțional cu cota-parte deținută. În Avizul de plată și în Extrasul din Registrul Bunurilor Imobile este indicată expres cota-parte deținută de pârâtă, iar calculul obligației fiscale a fost efectuat exclusiv pentru această cotă. În privința celorlalți coproprietari, Basoc Maria și Basoc Dașa, calculele sunt efectuate separat, în cauze distincte.

Conform art. 129 din Codul fiscal, obligația fiscală reprezintă obligația contribuabilului de a achita la buget impozite, taxe și alte plăți obligatorii, inclusiv majorări de întârziere (penalități) și amenzi, iar restanța constituie suma neachitată în termen. De asemenea, potrivit art. 191 din Codul fiscal, Avizul de plată a obligației fiscale reprezintă notificarea scrisă prin care autoritatea fiscală solicită stingerea obligațiilor fiscale indicate.

În vederea executării prevederilor art. 158 și 160 din Titlul V al Codului fiscal, precum și ținând cont de obligația autorităților administrației publice locale de a ține evidența contribuabililor și a obligațiilor fiscale prin intermediul serviciilor de colectare a impozitelor și taxelor locale, începând cu 1 iunie 2018 se utilizează în mod obligatoriu Sistemul informațional automatizat „Stingerea obligațiilor fiscale prin intermediul Serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale” (SIA SCITL). Totodată, potrivit art. 9 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, autoritățile administrației publice locale elaborează și gestionează în mod autonom bugetele unităților administrativ-teritoriale și au dreptul de a institui impozite și taxe locale, în condițiile legii. Prin Ordinul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 400 din 14.03.2014 a fost aprobată Instrucțiunea privind evidența obligațiilor față de buget, care reglementează modul de accesare și generare a conturilor contribuabililor și a certificatelor privind existența restanțelor.

În ceea ce privește impozitul pe bunul imobiliar, la data de 31.12.2019 soldul era 0,00 lei; la 28.03.2020 soldul plăților de bază constituia 374,19 lei, iar majorarea de întârziere 291,25 lei; la 16.09.2024 soldul plăților de bază constituia 441,33 lei, iar majorarea de întârziere 754,51 lei. Totalul restanței pentru perioada 01.01.2020–16.09.2024 constituie 1.195,84 lei.

Referitor la taxa locală de salubrizare, în municipiul Ungheni aceasta se percepe începând cu anul 2013, inițial în cuantum de 2 lei lunar pentru fiecare persoană domiciliată la adresa declarată, ulterior cuantumul fiind stabilit anual prin decizie a Consiliului Municipal Ungheni. Pentru perioada 01.08.2018–31.12.2024, pârâta a acumulat o restanță în sumă de 310,00 lei. Pentru anul 2024 a fost calculată penalitate conform formulei: sold x număr zile x 0,0273%, respectiv pentru perioadele ianuarie–iunie 2024 și iulie–decembrie 2024, rezultând o penalitate totală de 27,40 lei. Prin urmare, suma totală aferentă taxei de salubrizare, inclusiv penalitatea, constituie 337,40 lei.

Se menționează că această restanță s-a acumulat pe parcursul mai multor ani, iar fiecare somație transmisă pârâtei, care a generat cheltuieli suplimentare pentru bugetul local, a rămas fără executare.

În consecință, întrucât pârâta Basoc Anastasia nu și-a onorat obligațiile fiscale legale, se solicită instanței de judecată admiterea acțiunii și dispunerea încasării de la pârâtă, în beneficiul Primăriei municipiului Ungheni, a sumei totale de 1.533,24 lei, constituită din: restanță la impozitul pe bunul imobiliar în mărime de 1.195,84 lei (inclusiv penalitate), precum și restanță la taxa locală de salubrizare în mărime de 337,40 lei (inclusiv penalitate de 27,40 lei), cu obligarea pârâtei la achitarea cheltuielilor de judecată.

Solicitările reclamantului:

Încasarea de la pârâta Basoc Anastasia, în beneficiul Primăriei municipiului Ungheni cu titlu de restanță, suma totală de 1.533,24 lei, constituită din:

- restanța la impozitul pe bunul imobiliar, în sumă de 441,33 lei și penalitate în sumă de 754,51 lei;
- restanță la taxa locală: taxa de salubrizare, în sumă de 310,00 lei și penalitate în sumă de 27,40 lei.

Temeiurile de drept invocate în cererea de chemare Art. 6 alin. (1), (2), (4), art. 7 alin. (1), art. 8 alin. (2) lit. e), art. 129 alin. (6), (13), art. 157 alin. (1) lit. a), (c), art. 158, art. 170, art. 178 alin. (6), art. 191 alin. (1), (6), art. 192 alin. (1), (2), art. 193, art. 228 alin. (2), (3), (4), art. 277 alin. (1) lit. a), (c), alin. (2), (4), art. 282 alin. (11), (41), art. 286, art. 288 alin. (1), art. 289 alin. (2) lit. p), art. 290 lit. p), art. 291 alin. (1) lit. p) din Codul Fiscal.

Partea motivată a Hotărârii

Legislația pertinentă și aprecierea instanței

<u>3.</u> Instanța de judecată își va prezenta punctul de vedere în privința argumentelor formulate de către părți. În special, vor fi analizate motivele care sunt decisive pentru soluționarea justă a acțiunii.

<u>4.</u> Cod de procedură civilă al RM

Conform art. 130 Cod de procedură civilă al RM, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de*

altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanţa constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conţine corespund realităţii.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Potrivit art.119 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM, *probele se adună şi se prezintă de către părţi şi de alţi participanţi la proces*.

În conformitate cu art. 121 Cod de procedură civilă al RM, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

Conform prevederilor art. 240 alin. (1 și 3) Cod de procedură civilă al RM, *La deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.*

5. Conform prevederilor **Constituției RM**, Articolul 58 Contribuţii financiare

(1) Cetăţenii au obligaţia sa contribuie, prin impozite şi prin taxe, la cheltuielile publice.

(2) Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure aşezarea justă a sarcinilor fiscale.

(3) Orice alte prestaţii sunt interzise, în afara celor stabilite prin lege.

6. Codul Fiscal

Art. 8 al. (2) Contribuabilul este obligat:

e) să achite la buget, la timp şi integral, ţinînd cont de prevederile art.7 alin. (5), sumele calculate ale impozitelor şi taxelor, asigurînd exactitatea şi veridicitatea dărilor de seamă fiscale prezentate.

Articolul 129. Noţiuni

În scopul exercitării administrării fiscale, se definesc următoarele noţiuni:

6) Obligaţie fiscală – obligaţie a contribuabilului de a plăti la buget o anumită sumă ca impozit, taxă, prime de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi contribuţii de asigurări sociale de stat, majorare de întîrziere (penalitate) şi/sau amendă.

13) Restanţă – sumă pe care contribuabilul era obligat să o plătească la buget ca impozit, taxă sau altă plată, dar pe care nu a plătit-o în termen, precum şi suma majorării de întîrziere (penalităţii) şi/sau amenzii. Articolul 169. Naşterea şi modificarea obligaţiei fiscale

(1) Obligaţia fiscală naşte în momentul apariţiei circumstanţelor, stabilite de legislaţia fiscală, ce prevăd stingerea ei.

Articolul 157. Drepturile serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale

(1) Serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale este învestit, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156, cu dreptul de a efectua de sine stătător:

a) calcularea obligaţiilor fiscale în raport cu plăţile şi contribuabilii administraţi;

b) ţinerea evidenţei contribuabililor şi obligaţiilor fiscale administrate;

c) aplicarea majorărilor de întîrziere (penalităţilor);

d) încasarea în numerar a impozitelor, taxelor, majorărilor de întîrziere (penalităţilor) şi/sau amenzilor;

e) alte drepturi prevăzute expres de legislaţia fiscală.

Articolul 158. Obligaţiile serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale

Serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale este obligat, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156 şi referitor la obligaţiile fiscale a căror evidenţă este ţinută de el:

k[1]) să efectueze executarea silită a obligaţiei fiscale restante în raport cu plăţile şi contribuabilii administraţi, în modul stabilit de Codul de procedură civilă şi Codul de executare.

Articolul 170. Modul de stingere a obligaţiei fiscale

Stingerea obligaţiei fiscale se face prin: achitare, anulare, prescripţie, scădere, compensare sau executare silită.

Articolul 173. Stingerea obligaţiei fiscale prin prescripţie

Dacă nu a fost exercitat în termenele prevăzute de prezentul cod, dreptul statului de a determina obligaţia fiscală sau de a o executa silit se stinge prin prescripţie în modul stabilit de Guvern. Concomitent, se stinge şi obligaţia fiscală a contribuabilului. Stingerea obligaţiei fiscale în urma survenirii termenelor de prescripţie se face în baza unei decizii scrise a conducerii organelor cu atribuţii de administrare fiscală care administrează obligaţia fiscală respectivă, iar în cazul serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale – în baza deciziei adoptate de către consiliul local.

Articolul 264. Termenul de prescripţie pentru determinarea obligaţiilor fiscale

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(3), obligaţiile fiscale pot fi determinate de către contribuabil şi Serviciul Fiscal de Stat sau alte organe cu atribuţii de administrare fiscală în următoarele termene:

a) impozitele, taxele, majorările de întîrziere – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale respective sau pentru plata impozitului, taxei, majorării de întîrziere (penalităţii), în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;

b) sancţiunile fiscale aferente unor impozite şi taxe concrete – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale privind impozitul şi taxa menţionată sau pentru plata impozitului şi taxei în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;

c) sancţiunile fiscale neaferente unor impozite şi taxe concrete – în cel mult 4 ani din data săvîrşirii încălcării legislaţiei.

(3) Serviciul Fiscal de Stat poate extinde perioada supusă controlului prevăzută la alin.(1), dar care nu va depăşi 6 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale, în cazul în care contribuabilul nu a prezentat darea de seamă fiscală sau în cazul în care solicită restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituite.

Articolul 265. Termenul de prescripţie pentru stingerea obligaţiei fiscale

(1) Dacă determinarea obligaţiei fiscale a avut loc în termen sau în perioada stabilită la art.264, ea poate fi stinsă prin executare silită de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prezentul titlu, de către serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale sau de către instanţa judecătorească, însă numai în cazul în care acţiunile Serviciului Fiscal de Stat, ale serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale sau sesizarea instanţei judecătoreşti au avut loc pe parcursul a 6 ani de după determinarea obligaţiei fiscale.

(2) Termenul de prescripţie se suspendă în cazul în care:

a) contribuabilul persoană fizică se află sub arest sau este condamnat la privaţiune de libertate – pe perioada aflării sub arest sau a privaţiunii de libertate;

b) contribuabilul persoană fizică lipseşte din Republica Moldova mai mult de 6 luni – pe perioada absenţei lui;

c) persoana cu funcţie de răspundere a contribuabilului persoană juridică lipseşte din Republica Moldova mai mult de 6 luni – pe perioada absenţei lui;

d) a fost acordată o amînare sau eşalonare a stingerii obligaţiei fiscale – pe perioada amînării sau eşalonării stingerii;

e) instanţa judecătorească a hotărît perceperea impozitului, taxei, majorării de întîrziere (penalităţii) şi/sau amenzii – pe o perioadă de pînă la stingerea obligaţiei fiscale sau pînă la caducitatea hotărîrii judecătoreşti;

f) contribuabilul se află în procedură de insolvabilitate;

g) obligaţiile fiscale sunt luate la evidenţă specială conform art.206 alin.(1);

h) există încheierea executorului judecătoresc privind intentarea procedurii de executare, emisă în temeiul documentului executoriu înaintat de Serviciul Fiscal de Stat.

(3) Termenul de prescripţie îşi reia cursul din ziua încetării circumstanţei care a servit drept temei pentru suspendarea lui.

(4) Termenul de prescripţie se întrerupe în conformitate cu prevederile Codului civil.

(5) După întreruperea termenului de prescripţie începe să curgă un nou termen. Timpul scurs până la întreruperea termenului de prescripţie nu se include în noul termen de prescripţie.

Articolul 228. Majorarea de întîrziere (penalitatea)

(1) Majorarea de întîrziere (penalitatea) este o sumă calculată în funcţie de cuantumul impozitului, taxei şi de timpul scurs din ziua în care acestea trebuiau plătite, indiferent de faptul dacă au fost sau nu calculate la timp. Aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ abilitat majorării de întîrziere este obligatorie, independent de forma de constrîngere. Majorarea de întîrziere reprezintă o parte din obligaţia fiscală şi se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală.

(2) Pentru neplata impozitului, taxei în termenul şi în bugetul stabilite conform legislaţiei fiscale se plăteşte o majorare de întîrziere, determinată în conformitate cu alin.(3) pentru fiecare zi de întîrziere a plăţii lor, pentru perioada care începe după scadenţa impozitului, taxei şi care se încheie în ziua plăţii lor efective inclusiv.

(2[1]) În cazul în care contribuabilul descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conţine greşeli sau omisiuni şi prezintă darea de seamă corectată, precum şi în cazul în care contribuabilul nu are obligaţia prezentării dării de seamă, dar descoperă că au fost efectuate greşit calculul şi plata impozitelor şi taxelor, iar în urma acestora apar obligaţii fiscale suplimentare, se aplică majorarea de întîrziere (penalitatea) în conformitate cu prezentul articol, dar nu mai mult decît obligaţia fiscală corespunzătoare.

(3) Cuantumul majorării de întîrziere se determină anual în funcţie de rata de bază (rotunjită pînă la următorul procent întreg), stabilită de Banca Naţională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune, aplicată la operaţiunile de politică monetară pe termen scurt, majorată cu 5 puncte, împărţită la numărul de zile ale anului şi aproximată conform regulilor matematice pînă la 4 semne după virgulă.

Articolul 276. Noţiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noţiuni:

1) Impozit pe bunurile imobiliare – impozit local care reprezintă o plată obligatorie la buget de la valoarea bunurilor imobiliare.

2) Bunuri imobiliare – terenurile, clădirile, construcţiile, apartamentele şi alte încăperi izolate, a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinaţiei lor.

Articolul 277. Subiecţii impunerii

(1) Subiecţi ai impunerii sînt persoanele juridice şi persoanele fizice rezidenţi şi nerezidenţi ai Republicii Moldova:

a) proprietarii bunurilor imobiliare de pe teritoriul Republicii Moldova;

b) arendaşii care arendează un bun imobiliar agricol proprietate privată, dacă contractul de arendă nu prevede altfel;

c) deţinătorii drepturilor patrimoniale (drepturilor de posesie, de gestiune şi/sau de folosinţă) asupra bunurilor imobiliare proprietate publică de pe teritoriul Republicii Moldova;

d) arendaşii sau locatarii bunurilor imobiliare ale autorităţilor publice şi ale instituţiilor finanţate de la bugetele de toate nivelurile;

e) locatarii bunurilor imobiliare – în cazul contractului de leasing financiar;

f) arendaşii sau locatarii bunurilor imobiliare proprietate privată a nerezidenţilor Republicii Moldova, dacă contractul de arendă/locaţiune nu prevede altfel.

Autorităţile publice şi instituţiile finanţate de la bugetele de toate nivelurile sînt obligate să prezinte gratuit subiecţilor impunerii, în termen de pînă la data de 25 mai a anului fiscal în curs, informaţia privind valoarea estimată/valoarea contabilă a bunurilor imobiliare transmise în arendă sau locaţiune.

Articolul 288. Noţiuni

În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noţiuni:

1) Taxă locală – plată obligatorie efectuată la bugetul local.

Articolul 289. Relaţiile reglementate de prezentul titlu

(2) Sistemul taxelor locale reglementate de prezentul titlu include:

p) taxa pentru salubrizare.

Articolul 290. Subiecţii impunerii

Subiecţi ai impunerii sînt pentru:

p) taxa pentru salubrizare - persoanele fizice înregistrate la adresa declarată ca domiciliu, conform situaţiei din 1 martie a anului în curs.

Articolul 291. Obiectele impunerii şi baza impozabilă

(1) Obiectul impunerii îl constituie:

p) la taxa pentru salubrizare - numărul de persoane fizice înregistrate la adresa declarată ca domiciliu, conform situaţiei din 1 martie a anului în curs.

7. Instanța de judecată, analizând temeinicia pretențiilor reclamantei prin prisma probelor administrate și a normelor de drept aplicabile, constată următoarele.

Din materialele cauzei rezultă că pârâta Anastasia Basoc este proprietara bunului imobil cu nr. cadastral 9201106.187.020 (încăpere locativă situată în municipiul Ungheni, str. Romană nr. 66 ap. 20), în proporție de 1/3 cotă-parte.

În consecință, potrivit art. 277 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal, pârâta are calitatea de subiect al impunerii pentru impozitul pe bunul imobiliar.

Totodată, conform art. 277 alin. (2) din Codul fiscal, lipsa unui document ce atestă dreptul de proprietate sau neînregistrarea dreptului nu înlătură calitatea de subiect al impunerii, în cazul în care persoana exercită în fapt posesia, folosința și/sau dispoziția asupra bunului imobil. În speță, probele demonstrează exercitarea acestor atribute ale dreptului de proprietate de către pârâtă.

8. Impozitul pe bunurile imobiliare este definit la art. 276 pct. 1) din Codul fiscal ca plată obligatorie la bugetul local în funcție de valoarea bunului imobiliar.

În ceea ce privește taxa locală de salubrizare, aceasta este reglementată de art. 288 și inclusă în sistemul taxelor locale potrivit art. 289 alin. (2) lit. p) din Codul fiscal.

Conform art. 290 lit. p), subiecți ai impunerii sunt persoanele fizice înregistrate la adresa declarată ca domiciliu, iar potrivit art. 291 alin. (1) lit. p), obiectul impunerii îl constituie numărul persoanelor înregistrate la domiciliu.

În speță, pârâta este înregistrată la adresa imobilului, fapt ce o califică drept subiect al impunerii și pentru această taxă.

9. Reclamanta a invocat neachitarea impozitului pe bunul imobiliar și a taxei de salubrizare, notificând pârâta prin somația nr. 84 din 17.09.2024, expediată cu aviz de recepție la adresele de domiciliu din Sistemul informațional „Cadastrul fiscal".

Notificarea a fost recepționată contra semnătură de către pârâtă.

10. Potrivit art. 58 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, cetățenii au obligația de a contribui prin impozite și taxe la cheltuielile publice, iar conform alin. (2), acest lucru se realizează în condiții de echitate fiscală.

Art. 8 alin. (2) lit. e) din Codul fiscal prevede obligația contribuabilului de a achita integral și la termen impozitele și taxele stabilite de lege.

În sensul art. 129 pct. 6) din Codul fiscal, obligația fiscală reprezintă obligația contribuabilului de a plăti la buget o anumită sumă sub formă de impozit, taxă sau penalitate, iar potrivit pct. 13), restanța reprezintă suma neachitată în termenul legal.

Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale este competent să calculeze obligațiile fiscale, să țină evidența contribuabililor, să aplice penalități și să procedeze la executarea silită a acestora, conform art. 157 alin. (1) și art. 158 lit. k^1) din Codul fiscal.

Penalitatea se calculează potrivit art. 228 alin. (1) și (2) din Codul fiscal pentru fiecare zi de întârziere și face parte integrantă din obligația fiscală.

11. Regimul prescripției aplicabile creanțelor privind taxa de salubrizare și impozitul pe bunul imobil

Instanța reține că temeinicia pretențiilor nu poate fi analizată fără examinarea instituției prescripției fiscale. Conform art. 173 din Codul fiscal, dreptul statului de a determina și de a executa silit obligația fiscală se stinge prin prescripție, concomitent cu stingerea obligației contribuabilului. Prescripția fiscală are caracter imperativ și de ordine publică, fiind aplicabilă din oficiu.

Aceasta are două componente: prescripția dreptului de determinare a obligației fiscale (art. 264 Cod fiscal) și prescripția dreptului de încasare a obligației fiscale determinate (art. 265 Cod fiscal). Potrivit art. 264 alin. (1) lit. a) din Codul fiscal, obligațiile fiscale pot fi determinate în termen de 4 ani de la ultima dată stabilită pentru plata acestora, în cazul în care nu este prevăzută depunerea unei dări de seamă fiscale, situație aplicabilă taxei de salubrizare. Conform art. 265 alin. (1) din Codul fiscal, obligațiile fiscale determinate pot fi stinse prin executare silită în termen de 6 ani de la data determinării lor, termen care se suspendă numai în cazurile expres prevăzute de lege. În cauză nu s-au constatat circumstanțe de suspendare sau întrerupere.

Instanța reține că instituția prescripției cunoaște regimuri juridice diferite, în funcție de natura raportului juridic din care izvorăște creanța dedusă judecății.

În speța de față, obiectul pretențiilor îl constituie sume pretinse cu titlu de taxă pentru salubrizare și impozit pe bunul imobil, creanțe care au natura unor obligații fiscale, stabilite în

temeiul legislației fiscale și al actelor normative ale autorităților publice locale. Aceste creanțe nu izvorăsc dintr-un raport juridic de drept privat, caracterizat prin egalitatea juridică a părților, ci dintr-un raport juridic de drept public, în cadrul căruia autoritatea publică acționează în exercitarea prerogativelor sale, iar contribuabilul are obligația legală de a suporta sarcina fiscală stabilită prin lege.

În consecință, termenul de prescripție aplicabil acestor creanțe nu poate fi cel reglementat de normele dreptului civil, ci cel prevăzut de legislația fiscală specială, care guvernează nașterea, stabilirea, executarea și stingerea obligațiilor fiscale.

Instanța reține că prescripția civilă (extinctivă) protejează drepturi private și poate fi invocată numai la cererea părții în favoarea căreia curge, instanța nefiind îndreptățită să o aplice din oficiu. Această regulă se justifică prin faptul că prescripția civilă privește un interes privat asupra căruia titularul poate dispune.

Prin contrast, prescripția fiscală are caracter de ordine publică, fiind instituită nu doar în interesul contribuabilului, ci și al bunei administrări a creanțelor bugetare și al securității raporturilor juridice între autoritate și contribuabil. Aceasta presupune că instanța poate și trebuie să analizeze din oficiu împlinirea termenului de prescripție fiscală, ori de câte ori rezultă din materialele cauzei.

Deși Convenția europeană a drepturilor omului nu consacră expres instituția prescripției fiscale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat constant că instituția prescripției constituie o expresie a principiului securității juridice, având rolul de a proteja persoanele împotriva urmăririlor tardive și de a asigura stabilitatea raporturilor juridice.

În consecință, calificarea juridică a creanței deduse judecății ca fiind una fiscală atrage aplicarea regimului juridic al prescripției fiscale, atât sub aspectul termenului aplicabil, cât și al dreptului instanței de a o aplica din oficiu, nefiind admisibilă confundarea regulilor de drept civil cu cele de drept fiscal sau aplicarea mecanică a dispozițiilor privind prescripția civilă extinctivă.

<u>12.</u> Cu privire la impozitul pe bunul imobiliar

Reclamanta a solicitat suma de 1.195,84 lei (441,33 lei bază + 754,51 lei penalitate). Deși reclamantul menționează că această sumă s-a format pentru perioada 2020–2024, din calculul prezentat f.d. (30-37) reiese că la situația 01.01.2020 deja era acumulată o datoriei de 772,44 lei nefiind indicată perioada pentru care s-a format această datorie.

Pentru obligațiile aferente anului 2021 termenul de determinare de 4 ani a expirat. Instanța a calculat termenul scadent prevăzute la art. 264, 173 Codul Fiscal reieșind din tabelul anexat de reclamant cu încasarea impozitului pentru 4 ani deplini, începând din anul 2021, inclusiv până în anul 2024, inclusiv. Prin urmare instanța, ținând cont de calculele reclamantului care nu au fost combătute de pârât, va încasa datorie pentru impozitul imobiliar după cum urmează:

- 2021 – suma de 136,83 lei.

Cât privește anul 2022, 2023, 2024 potrivit calculului prezentat de reclamantă pârâta a achitat impozitul imobiliar.

Astfel pentru perioada 2021, se va încasa taxa pentru impozitul imobiliar de 136,83 lei.

Întrucât penalitatea are caracter accesoriu și se calculează raportat la debitul admis, instanța a reținut că aceasta poate fi încasată doar pentru perioada în care obligația principală este exigibilă și neprescrisă, respectiv 30.06.2021–30.06.2024. Pentru perioada anterioară, dreptul la acțiune fiind prescris, nu mai poate fi pretinsă nici penalitatea aferentă.

Având în vedere că debitul principal a fost admis doar parțial, penalitatea urmează soarta juridică a obligației principale, iar calculele prezentate de reclamant pentru perioada neprescrisă nu au fost contestate de pârât, instanța admite în parte pretenția privind penalitatea și dispune încasarea sumei de 237,88 lei, corespunzătoare perioadei 30.06.2021–30.06.2024, iar în rest acțiunea a fost respinsă ca prescrisă.

Prin urmare, admiterea parțială a penalității este determinată de intervenirea prescripției extinctive pentru o parte din creanța fiscală și de caracterul accesoriu al majorării de întârziere față de obligația principală.

13. Cu privire la taxa de salubrizare

Reclamanta a solicitat inițial suma de 310,00 lei (plată de bază) + penalități, pentru perioada august 2018 – decembrie 2024, pentru ambele imobile. Prin cererea de concretizare, suma totală a fost ajustată la 337,00 lei (310,00 lei bază + 27,40 lei penalități). Pentru perioada august 2018 – decembrie 2024, termenul de prescripție pentru determinare (4 ani de la scadența fiecărei obligații anuale, de regulă ultima zi a anului fiscal sau data scadentă anuală) a expirat înainte de data sesizării instanței (03.03.2025) și înainte de orice determinare valabilă în 2024/2025. Prin urmare, obligațiile aferente anilor 2018–2020 sunt stinse de drept prin prescripție, conform art. 173 raportat la art. 264 din Codul fiscal.

Pentru anii 2021–2024, obligația este determinată legal în termen, iar calculele efectuate de reclamantă (confirmate de probele dosarului) rezultă în:

– obligația de bază: *pentru anul 2021*- 36,00 lei (1 persoane × 3 lei × 12 luni × 1 an = 36 lei/an × 1 = 36,00 lei);

pentru anii 2022-2024 – 216,00 lei (1 persoane × 6 lei × 12 luni × 3 ani = 72 lei/an × 3 = 216,00 lei);

în total 252,00 lei.

– penalitate de întârziere (calculată pentru perioada 01.01.2024 – 31.12.2024 conform formulei legale): 25,17 lei.

În consecință, pretențiile neafectate de prescripție sunt întemeiate și urmează a fi admise în următoarele limite:

– taxa locală pentru salubrizare (perioada 2021–2024) constituie suma de 252,00 lei;

– penalități de întârziere (perioada 01.01.2024 – 31.12.2024) constituie suma de 25,17 lei.

Astfel, pretențiile neafectate de prescripție sunt întemeiate și urmează a fi admise în următoarele limite:

– impozit pe bunul imobiliar: 136,83 lei+ penalitate 237,88 lei;

– taxă de salubrizare: 252,00 lei + penalitate 25,17 lei;

total: 651,88 lei.

În rest, acțiunea se respinge ca fiind prescrisă.

14. Cheltuielile de judecată

Potrivit art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanţei judecătoreşti de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia*.

Conform art. 2 Legea taxei de stat,

(1) Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice şi juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum

şi pentru fiecare contestaţie împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenţionale atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac.

(2) Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie, cu excepţia cazurilor prevăzute de prezenta lege.

(3) Prin derogare de la alin.(1), nu se percepe taxă de timbru de la autorităţile şi instituţiile publice în acţiunile care au ca obiect încasarea unor sume de bani la bugetul public naţional.

(4) Taxa de timbru constituie 200 de lei.

Totodată, potrivit Anexei nr. 2 pct. 1.7 din Legea taxei de stat, autoritățile administrației publice locale sunt scutite de plata taxei de stat și a taxei de timbru.

La pct. 1.7.1 se prevede expres că această scutire se aplică atât la înaintarea acțiunilor, cât și la contestarea hotărârilor instanțelor de judecată, indiferent de calitatea procesuală a autorității publice.

Reclamanta Primăria municipiului Ungheni, având calitatea de autoritate a administrației publice locale, a fost legal scutită de plata taxei de stat și a taxei de timbru la depunerea acțiunii.

Întrucât acțiunea a fost admisă parțial, iar pârâta Anastasia Basoc nu beneficiază de nicio scutire de la plata cheltuielilor de judecată, cheltuielile suportate de instanță, precum și taxele de care reclamanta a fost scutită, urmează a fi puse în sarcina pârâtei.

Totodată, instanța reține că, în materia litigiilor fiscale, atunci când reclamantul este scutit integral de plata taxelor judiciare la introducerea acțiunii, iar pârâtul nu beneficiază de nicio scutire, art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă permite încasarea integrală a taxei de stat și a taxei de timbru de la pârât, chiar și în cazul admiterii parțiale a acțiunii, dacă aceasta corespunde principiului echității.

În aceste condiții, instanța apreciază ca fiind legal și echitabil ca:

– taxa de stat în cuantum de 270,00 lei să fie încasată de la pârâta Anastasia Basoc în beneficiul bugetului de stat;

– taxa de timbru în cuantum de 200,00 lei să fie încasată de la pârâta Anastasia Basoc în contul Judecătoriei Ungheni.

În baza Cadrului Legal aplicat în principiu:

- art. art. 94, 118 alin. (1), art. 121 și art.130, 241 din Codul de Procedură Civilă;
- art. art. 8 al. (2) lit. e), 129 pct. 6), 13), 157 al. (1), 169 al. (1), 170, 173, 227, 228, 264, 265, 276, 277, 288, 290, 291 Cod Fiscal

Instanța de Judecată
H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se admite parțial acțiunea concretizată.

2. Se încasează de la **Anastasia Basoc** în beneficiul **Primăriei municipiului Ungheni** taxa pentru salubrizare, pentru perioada anilor 2021-2024, în sumă de **252,00 MDL,** penalitatea pentru anul 2024 în sumă de **25,17 MDL,** impozitul pentru bunul imobiliar, pentru anul 2021, în sumă de **136,83 MDL,** penalitatea, pentru perioada 30.06.2021-30.06.2024, în sumă de **237,88 MDL,** în total suma de **651,88 (șase sute cincizeci și unu, 88) MDL.**

3. În rest acțiunea se respinge din motivul expirării de drept a termenului de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale.

4. Se încasează de la **Anastasia Basoc** în beneficiul **Statului**, taxa de stat în mărime de **270,00 (două sute șaptezeci, 00) MDL**.

5. Se încasează de la **Anastasia Basoc** în beneficiul **Judecătoriei Ungheni** taxa de timbru în mărime de **200,00 (două sute,00) MDL**.

6. Se explică dreptul părţilor şi participanţilor la proces de a solicita hotărârea redactată integral în cadrul termenului de decădere de 30 de zile.
7. Hotărârea poate fi atacată cu apel în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, la Curtea de Apel Nord, prin intermediul Judecătoriei Ungheni.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul **Mariana Stratan**

Copia Hotărârii corespunde originalului